

Funderingen ontdekt van heerden

REPORTAGE OPGRAVINGEN

- Archeologisch onderzoek in Appingedam
- Vondsten van pelgrimsinsignes en oude funderingen

Door Frank von Hebel
Leek/Appingedam

Tessa Krol maakt het plastic zakje voorzichtig open. Even later houdt de archeologe een zwart stukje metaal in haar hand. "Dit is een pelgrimsinsigne met daarop een afbeelding van de apostel Marcus. Het insigne komt uit Venetië, waar volgens de overlevering Marcus ligt begraven." Archeologen van het ingenieursbureau Mug uit Leek vonden het insigne en nog driehonderd andere voorwerpen tijdens opgravingen in de Gockingastraat in Appingedam.

Het insigne stamt uit de vijftiende eeuw. "Die vind je niet vaak. Pelgrims droegen die om een aantal redenen bij zich. Of ze moesten verplicht naar een bepaald bestemmingsoord, omdat ze een zonde hadden begaan. Het insigne was dan het bewijs dat ze de tocht hadden afgelegd. Of ze droegen die bij zich om te laten zien wat ze hadden gedaan. Als een soort herinneringsmedaille."

Maar de belangrijkste ontdekking was niet in een plastic zakje te stoppen. "We hebben oude funderingen uit de dertiende en veertiende eeuw van oude steenhuizen gevonden. Waarschijnlijk zijn ze van edele heerden. De bewoners hadden een speciale positie. Ze mochten bijvoorbeeld rechtspreken en belasting heffen. Het is bijzonder dat we die hebben gevonden, want over de vroegste bewoning van Appingedam is weinig bekend. Daar is bijna nog nooit professioneel archeologisch onderzoek naar gedaan." In een blauw kratje ligt een grote baksteen. "De fundering bestond onder meer uit deze grote jongens, kloostermoppen. De muren waren vermoedelijk zo'n 70 centimeter dik. Maar we kunnen zien dat er een deel is afgekap. Edele heerden waren verdedigbare werken. Misschien verloren ze die functie en werden ze ver-

▲ Archeologe Tessa Krol toont de vondsten die in Appingedam zijn gedaan. Foto: DvhN/Kees van de Veen

volgens 'ontvest', zoals dat heet."

Een deel van de funderingen is verwijderd. "Vanwege de nieuw-

bouw die daar gaat plaatsvinden."

Uit een ander plastic zakje haalt ze een zwarte scherf tevoorschijn. "Kogelpotaardewerk uit de middeleeuwen." Even later onthult ze een puntgave kom van glinsterend, bruin aardewerk. "Deze komt ook uit de zeventiende of achttiende

eeuw. Die ziet er nog prachtig uit."

De kans is groot dat de vondsten nooit de weg naar een vitrine vinden. "Uiteindelijk gaan ze naar het archeologisch depot in Nuis. Misschien dat ze ooit voor een tentoonstelling in bruikleen worden gegeven."